

FÅRPERLOR, f. 1. pl. (fam. skämtv.) Träck af får.

FÅRPUNGAR, m. 2. pl. eller

FÅRPUFFOR, f. 1. pl. (bot.) Ört med brunaktiga blommor, på sidländta ängar. Kallas äfv. Fårkummer.

FÅRSAX, f. 2. Ett slags grof sax, som beagnas till fårklippning.

FÅRSJUKA, f. 1. Allmänt gängse, långvarigare sjukdom bland får, af svårare beskaffenhet.

FÅRSJUKDOM, m. 2. Sjukdom, som angriper får.

FÅRSKABB, m. sing. Se *Fårkoppor*.

FÅRSKALLE, m. 2. pl. — *skallar*. (pop. o. fam.) Se *Fårhufvud* (hege bem.).

FÅRSKINN, n. 3. Det afdragna skinnet af ett får med vidsittande ull.

FÅRSKINNPELS, m. 2. Pels med foder af fårskinn. [— päls.]

FÅRSKORF, m. sing. Se *Fårkoppor*.

FÅRSKÖTSEL, m. sing. Se *Fårafvel*.

FÅRSMÖR, n. 3. Smör, tjärnadt af fårmjök.

FÅRSTYNG, n. 3. Tvåvingad insekt, gul, med bruna fläckar; lägger sina ägg i fårens näsborrar, hvarefter larven uppkryper i deras pannhålur, ofta till den mängd, att fåren blifva deraf liksom galna. *Oestrus ovis*.

FÅRSVINGEL, m. sing. Foderväxt af Svingelslägtet, med smala, sträfvä, tagellika strån; är en god föda för får. Kallas äfv. Fårgräs. *Festuca ovina*.

FÅRTARMAR, m. 2. pl. (bot.) Se *Åkerbinda*.

FÅRÖGA, n. 4. pl. — *ögon*. Öga på ett får. (Fig. fam.) *Bliga*, se på någon med *f-gon*, med stora, dumma, själlösa ögon.

FÅTALIG, a. 2. Som innehåller blott ett ringa antal. — Brukas af några orätt i samma bem. som *Fårdig*.

FÅTALIGHET, f. 3. Ringa antal.

FÅVITSK, få'vittsk eller få'vissk, a. 2. Som har föga vett, förstånd. *De tio f-a jungfrur*. — *Syn*. Se *Dåraktig*.

Anm. Hette i fornspråket *Fårvetskr*, af *Fa*, få, och *Vit*, vett, förstånd, hvarföre det rätteligen stafvas *Fåvitsk* och ej *Fåvisk*, ehuru det i allmänhet så uttalas. — Vill man skriva utan *t*, så bör det heta *Fåvis* (uttalas: få'vi's), det fordnä *Favis* (af *Fa* och *Vis*), föga vis; således af samma bemärkelse.

FÅVITSKA, få'vittska ell. få'visska, f. 1. Ringa vett, litet förstånd. — *Syn*. Se *Dåraktighet*.

Anm. Är sammansatt af de gamla orden *Fa* och *Vitska*, visdom. Jfr. *Anm.* under *Fåvitsk*.

FÅVÁLDE, n. 4. Se *Oligarki*.

FÅ, n. 4. 1) Boskapsdjur. Förekommer mest i sammansatta ord, såsom *Fåhus*, *Fåbodur*, m. fl. (Talesätt) *Dum som ett f.*, ytterst dum. — 2) (fig. fam.) *Dum*, okunnig, rå, obildad, oberstad, oskicklig, oduglig, tölpig människa. *Han är ett f.*, *ett äkta f.* — *Syn*. Se *Dumhufvud*. — 3) (i fornspråket) Egendom. (Gam. lagt.) *Gångande och liggande f.*, lös och fast egendom. Se äfv. *Inlagsfå*.

FÅAKTIG, a. 2. *Dum*, rå, oberstad som ett få; oskicklig och tölpig i sitt betedande. *En f. människa*. — *Syn*. Se *Dum*, *Rå*, *Oskicklig*.

FÅAKTIGHET, f. 3. Egenskapen att vara fåaktig.

FÅAKTIGT, adv. På ett fåaktigt sätt. *Bära sig f. åt*.

FÅBODAR, f. 2. pl. Benämning på aflägsna upprädda ställen i norrländska skogarna, med nöd-

torftiga byggnader för folk och få, dit norrländska bönderna sommartiden begiva sig med familj, för att der inberga höet, låta boskapen beta, tjärna smör och göra ost. — Kallas äfv. *Säter*, *Ost-säter*.

FÅBOSKAP, se *Nötboskap*.

FÅBROMS, m. 2. Se *Fåflug*.

FÅDER, pl. Se *Fader*.

FÅDERNE, få'därne. Ursprungl. genit. i best. form af plur. *Fäder*. Brukas nästan adjektivt i åtskilliga sammanställningar, t. ex. *F. arf*, *F. jord*, m. fl., hvilka dock numera vanligen sammanskrifvas (se här nedan). — S. n. sing. 1) Fådernearf. *Han har förstört sitt f.* — 2) Fådernesida. *Vara slägt med någon på f-t.* *Härstamma från någon både på f. och moderne*. — 3) Slägt på faders sida. *Brås på f-t.*

FÅDERNEARF, få'därnearrv, n. 3. Hvad någon ärfver efter fader. Förkortas ofta till blott *Fåderne*.

FÅDERNEFRÄNDE, m. 3. Släktning på faders sida.

FÅDERNEHUS, n. 3. Se *Föräldrahus*.

FÅDERNEJORD, f. 2. Den jord, på hvilken ens förfäder bott. — *Syn*. Se *Fådernesland*.

FÅDERNESLAND, n. 3. Det land, der man är född och der vanligtvis ens förfäder bott. — *Syn*. *Fådernejord*, *Fosterland*, *Fosterjord*.

FÅDERNESPRÅK, n. 3. Se *Modersmål*.

FÅDRIFT, se *Boskapsdrift*.

FÅDUM, a. 2. (pop. o. fam.) *Dum* som ett få, som ett nöt.

FÅDYNGA, f. 1. sing. *Dynga* efter nötkreatur.

FÅFLUGA, f. 1. Tumslång, tvåvingad insekt, brun, med gula gördlar och trekantiga fläckar; gör nötkreatur på varma somrardagar mycken plåga. Kallas äfv. *Fåbroms*, *Oxbroms*. *Tabanus bovinus*.

FÅFOT. Förekommer endast i uttrycket: *Ligg* för *f.*, (egentl.) tjena till bete; (fam.) säges om det, som ingen tager vara på, utan som är öfvergifvet och lemnadt till spillo på öppna fältet.

FÅGEN, få'jänn, a. m. o. f. sing. Hette Brukas numera mest i folkspråket. Hette fordom *Fegin*. — *Syn*. Se *Glad*.

FÅGNA, få'ggna, v. a. 1. 1) Göra fågen, glad. *F. någon med en nyhet*. *Denna anblick f-r ögonen*. *Denna nyhet måste mycket f. er*. — Brukas ofta impersonelt, t. ex.: *Det f-r mig mycket att se dig vid helsa*. — *Syn*. Se *Glädja*. — 2) Se *Undfågna*. — 3) Betyga någon sin glädje. *Hunden f-de mig*. — *F. sig*, v. r. eller *Fågna*, v. d. Glädja sig. *F. sig öfver något*. *F. sig åt något*, glädja sig vid tanken på något godt, lyckligt, som man väntar.

FÅGNAD, m. sing. (i fornspråket *Fagnadur*) 1) Glädjande tillfredsställelse. Brukas både i tal och skrift. *Det är mig en f. att höra det*. Göra sig en *f. af att tjena någon*. — *Syn*. Se *Glädje*. — 2) Se *Undfågnad*.

FÅGNADSBETYGELSE, f. 3. Se *Glädjebetygelse*.

FÅGNANDE, n. 4. Handlingen, omständigheten, att man fågnar (i alla bem.). — *Adj.* 1. (egentl. part. akt. af *Fågna*) Som betygar sin fågnad, smekande. *Hunden är f.*, när hans herre kommer hem.

FÅGNESAM, a. 2. 1) Som gifver fågnad. *En f. nyhet*. *Det är f-t att höra*. — 2) Se *Fågnande*, adj.

FÅGRING, f. 2. sing. Fagert utseende. Brukas numera föga i talspråket, deremot mer i skrift.